

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

แนวคิดการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยลูกทุ่งในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ช สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม

¹ ธีรยุทธ อริยสุxonันต์ วงศ์วิฑูรสมุทร

¹(นักวิชาการอิสระ)

¹E-mail : Keetasilpanusorn@gmail.com

บทคัดย่อ

บทเพลงไทยลูกทุ่งเป็นบทเพลงที่มามีมาอย่างช้านาน โดยมีการอนุรักษ์ไว้เพื่อไม่ให้สูญหายในวิธีการต่าง ๆ เช่น การบันทึกเสียงซ้ำ การนำมาดัดแปลงในรูปแบบแนวดนตรีอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งมีการเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวงดนตรีที่ผู้เรียบเรียงเสียงประสานต้องการสื่อสาร และผลิตดนตรีออกมาในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งยังคงคำร้อง และทำนองเดิมไว้ เพื่อเป็นการให้เกียรติกับเจ้าของผลงาน และอนุรักษ์ไว้เพื่อคนรุ่นหลังได้สืบสานวัฒนธรรมของไทย

ผู้เขียนได้นำเสนอแนวคิดการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยลูกทุ่งในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ช สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม โดยใช้บทเพลงไทยลูกทุ่งทั้งหมด 4 บทเพลงเป็นหลัก คือ 1. เพลงสามสิบบึงแจ้ว 2. เพลงแต่งงานกันเถอะ 3. เพลงโบว์แดงแสงใจ 4. เพลงที่รัก เรารักกันไม่ได้ ซึ่งผู้เขียนจะนำเสนอในชื่อบทเพลงว่า “มาร์ชลูกทุ่ง” จำนวน 9 ท่อน 105 ห้องเพลง เวลาโดยประมาณ 3 นาที 30 วินาที โดยใช้ฟอร์มเพลงในรูปแบบมาร์ช และใช้เทคนิคการเรียบเรียงเสียงประสานให้บทเพลงน่าสนใจมากยิ่งขึ้นเพื่อความสุนทรีย์ และนำเสนอแนวคิดใหม่ในการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยลูกทุ่ง

คำสำคัญ

การเรียบเรียงเสียงประสาน / เพลงไทยลูกทุ่ง / คอนเสิร์ตมาร์ช / วงดุริยางค์เครื่องลม

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

The concept of Arrangement Thai folk songs in the form of a Concert March for Wind Symphony

¹Thunsarut Ariyasuk A-Nan Wongwitoonsamut

¹E-mail : Keetasilpanusorn@gmail.com

Abstract

Thai folk songs are that have been around for a long time. It is preserved so as not to be lost in various ways such as re-recording. Adaptation in other musical styles, etc., which has arranged various forms of harmonization to suit the band that the composer wants to communicate. and producing creative music and still petition and the original melody in order to honor the owner of the work and preserved for future generations to inherit Thai culture.

The author presents the idea of The concept of Arrangement Thai folk songs in the form of a Concert March for Wind Symphony by using all 4 Thai folk songs as the main songs, namely 1. Sam Sib Young Jaew 2. Tang Ngan Kan Theo 3. Bow Dang Sa-lang Jai 4. Tee Rak Rao Rak Kan Mai Dai The author will present in The title of the song “Thai folk songs Concert March” using the music form in the form of a march and use techniques to compose sounds The songs are more interesting for aesthetics. and presents a new concept in composing music Thai folk songs.

Keywords

Arrangement / Thai folk songs / Concert March / Wind Symphony

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงไทยที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ มีการใช้ภาษาง่ายๆ บรรยายเรื่องราวของชีวิต สภาพสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเน้นชีวิตของชาวชนบท โดยก่อนหน้านั้นยังไม่มีการแบ่งแยกว่า เป็นลูกทุ่งหรือลูกกรุง เนื่องจาก เพลงไทยได้พัฒนามาจากเพลงไทยเดิมที่ใช้คำร้องที่มีลักษณะการเอื้อน และใช้เครื่องดนตรีไทยบรรเลง มาเป็นเพลงไทยสากลที่มีเนื้อร้องเต็ม ใช้เครื่องดนตรีสากลบรรเลง ซึ่งได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากฟังง่าย ร้องง่าย จำได้ง่าย และมักเรียกลักษณะจากแนวการร้องของนักร้องแต่ละคนมากกว่า เช่น แนวร่าเริง แนวเพลงเพื่อชีวิต นอกจากนี้ นักประพันธ์เพลงรุ่นเก่า ๆ ก็ไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการแบ่งแยกประเภทของเพลงไทยสากลว่าเป็นเพลงลูกทุ่ง และลูกกรุง เพราะถือว่าดนตรีเป็นภาษาสากลและต่างเป็นเพลงไทยสากลเช่นเดียวกัน (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2565 : 44)

รูปแบบวงดนตรีลูกทุ่งนั้นมีพื้นฐานจากวงปี่กั้นแบนด์ที่ประกอบด้วยกลุ่มเครื่องดนตรีริทึม กลุ่มเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าโดยแบ่งออกเป็นกลุ่มเครื่องลมไม้และกลุ่มเครื่องทองเหลือง กลุ่มเครื่องดนตรีไทย จากเหตุผลเบื้องต้นนั้นผู้ออกแบบต้องจัดกระทำ เสียงของกลุ่มเครื่องดนตรีต่าง ๆ ให้มีความสมดุลและเกิด ความเหมาะสมกับบทเพลงและการแสดงของผู้บรรเลง และผู้ขับร้อง (ชนะรัชต์ อนุกุล, 2565 : 89)

การเรียบเรียงเพลงวงโยธวาทิตส่วนมากนิยมหาเพลงที่มีคนอื่นเรียบเรียงไว้แล้วมาบรรเลง แต่ยังมีปัญหาตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความยากของบทเพลง นักดนตรี เครื่องดนตรี บทเพลงกับเครื่องดนตรีที่ไม่ครบหรือหาบทเพลงที่ต้องการนำมาบรรเลงไม่ได้ ในการเรียบเรียงเพลง นำบทเพลงประเภทต่าง ๆ มาเรียบเรียงเพื่อใช้ในกิจกรรมตามความเหมาะสม บทเพลงที่นำมาอาจจะมาจากบทเพลง หลากหลายรูปแบบ ด้วยกันนี้ เพลงมาร์ช เพลงที่ใช้ในพิธีการต่าง ๆ เพลงพื้นบ้าน เพลงประกอบการขับร้อง เพลงประจำสถาบัน เพลงประกอบละครทีวี เพลงประกอบภาพยนตร์ ในการเรียบเรียงต้องมีพื้นฐาน ความรู้เรื่องทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น และวิชาการประสานเสียง เพื่อจะได้นำมาประยุกต์ใช้ให้เข้าใจถึงวิธีการเรียบเรียงเพลงได้ง่ายยิ่งขึ้น อาจจะต้องพิจารณาวางแผนในการเรียบเรียงที่จะทำให้เกิดความสำเร็จได้ง่าย และเป็นไปตามความคิดสร้างสรรค์ (วิรัตน์ เลี้ยงสมบูรณ์, 2544 : 2)

ในการเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ในวงดนตรีสากลเพื่อให้เกิดกลิ่นอายของเพลงประจำชาติไทย หรือบทเพลงไทยเดิม เช่น เพลงลาวดวงเดือน ผลงานโดย ประทีป สุพรรณโรจน์ ใช้ทำนองเพลงไทยเดิม "ลาวดวงเดือน" เรียบเรียงเสียงประสานใหม่สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม, ผลงานเพลง "Bangkok Fantasia" โดยอาจารย์ ดร.วานิช โปตะวนิช นำเครื่องดนตรีไทย เช่น เปิงมาง กลองทับ ใช้ทำนองเพลงไทยเดิมมาพัฒนาใหม่โดยการขยายทำนองหรือย่อลักษณะจังหวะ นอกจากนี้ยังมีผู้ประพันธ์อีกหลายท่าน เช่น อาจารย์วิจิตร จิตรังสรรค์, อาจารย์อนุพงศ์ อมาตยกุล ที่นำเพลงพื้นบ้านไทยมาเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ในรูปแบบวงโยธวาทิตเดินแถว และนั่งบรรเลงอีกด้วย (ภูษิต สุวรรณมณี, 2557 : 3)

ในปัจจุบันได้มีการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงไทยลูกทุ่งไว้หลากหลายรูปแบบ ผู้เขียนจึงได้เลือกการเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ช สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมเพื่อให้บทเพลง

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปบรรเลงในวงดุริยางค์เครื่องลมเพื่อให้เยาวชน และบุคคลทั่วไปได้รับฟังบทเพลงลูกทุ่งแนวใหม่ที่พัฒนาให้ทันสมัยในปัจจุบันนำไปถึงการอนุรักษ์ และสืบสานเพลงเพลงไทยลูกทุ่ง ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงไทยลูกทุ่งในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ช สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม

ขอบเขต

1. ใช้รูปแบบการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงในรูปแบบ คอนเสิร์ตมาร์ช (Concert March) เท่านั้น
2. ใช้บทเพลงไทยลูกทุ่งทั้งหมด 4 บทเพลง คือ สามสียังแจ้ว, แต่งงานกันเถอะ, โบว์แดงแสงใจ และที่รัก เรารักกันไม่ได้ เป็นทำนองหลักในการเรียบเรียงเสียงประสาน เท่านั้น
3. เวลาของบทเพลงต้องไม่เกิน 4 นาที และไม่ต่ำกว่า 2 นาที

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยลูกทุ่งในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ช สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. คัดเลือกบทเพลงไทยลูกทุ่งที่มีทำนองเหมาะสมสำหรับการเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ช สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม ซึ่งมีทั้งหมด 4 บทเพลง โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - 1.1 สามสียังแจ้ว ผู้เขียนได้นำท่อนเพลงนี้จำนวน 2 ท่อน คือ ท่อนที่ 1 และท่อนที่ 3 ในการนำมาเรียบเรียงเสียงประสานเป็นทำนองหลัก (Melody) และใช้ประกอบเป็นทำนองรอง (Counter Melody)

ภาพที่ 1 : ท่อนที่ 1 ของบทเพลงสามสียังแจ้วที่ใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสาน

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

ภาพที่ 2 : ท่อนที่ 3 ของบทเพลงสามลียบยังแจ่ว ที่ใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสาน

1.2 แต่งงานกันเถอะ ผู้เขียนได้นำท่อนเพลงนี้จำนวน 1 ท่อน คือ ท่อนที่ 1 ในการนำมาเรียบเรียงเสียงประสานเป็นทำนองหลัก (Melody)

ภาพที่ 3 : ท่อนที่ 3 ของบทเพลงแต่งงานกันเถอะ ที่ใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสาน

1.3 โบว์แดงแสงใจ ผู้เขียนได้นำท่อนเพลงนี้จำนวน 2 ท่อน คือ ท่อนที่ 3 และท่อนที่ 4 ในการนำมาเรียบเรียงเสียงประสานเป็นทำนองหลัก (Melody) และใช้ประกอบเป็นทำนองรอง (Counter Melody)

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

ภาพที่ 4 : ท่อนที่ 3 ของบทเพลงโบว์แดงแสงใจ ที่ใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสาน

ภาพที่ 5 : ท่อนที่ 4 ของบทเพลงโบว์แดงแสงใจ ที่ใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสาน

1.4 ที่รัก เรารักกันไม่ได้ ผู้เขียนได้นำท่อนเพลงนี้จำนวน 1 ท่อน คือ ท่อนที่ 4 ในการนำมาเรียบเรียงเสียงประสานเป็นทำนองหลัก (Melody)

ภาพที่ 6 : ท่อนที่ 4 ของบทเพลงที่รัก เรารักกันไม่ได้ ที่ใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสาน

2. ศึกษาบทเพลงที่เรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ช สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม ซึ่ง ผู้เขียน ได้ ทำ การ ศึกษา ทั้ง ห ม ด 2 บ ท เพลง ซึ่ง มี ราย ละ เ อ ย ด ดัง ต่ อ ไป นี

2.1 มาร์ชเจ้าพระยา ประพันธ์โดย วิษณุกมล ชัยวานิชศิริ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาอันเป็นแม่น้ำสายสำคัญของไทย โดยผู้ประพันธ์ได้พยายามสร้างบรรยากาศที่พลีไหวของสายน้ำผ่านทำนองของบทเพลงที่มีขึ้นลงเป็นครึ่งเสียง มีการกระโดดไปมา และมีระดับความดังเบาที่ต่างกัน บทประพันธ์นี้ประกอบด้วยแนวเสียงจำนวน 6 แนว และแนวเครื่องกระทบจำนวน 1 แนว เป็นแนวทางเลือก โดยแนว

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

เสียงที่ 1 ประกอบด้วย ฟลูต โอโบ และอีแฟลตคลาริเน็ต แนวเสียงที่ 2 ประกอบด้วย ฟลูต บีแฟลตคลาริเน็ต โซปราโน แซ็กโซโฟน และบีแฟลตทรมเป็ต แนวเสียงที่ 3 ประกอบด้วย บีแฟลตคลาริเน็ต อัลโตแซ็กโซโฟน เทนเนอร์แซ็กโซโฟน และเอฟฮอร์น แนวเสียงที่ 4 ประกอบด้วย อัลโตแซ็กโซโฟน เทนเนอร์แซ็กโซโฟน และเอฟฮอร์น แนวเสียงที่ 5 ประกอบด้วย เทนเนอร์แซ็กโซโฟน เอฟฮอร์น ทรอมโบนและยูโฟเนียม แนวเสียงที่ 6 ประกอบด้วย บาสซูน เบสคลาริเน็ต บาร์โตนแซ็กโซโฟน ทรอมโบน ยูโฟเนียม ทูบา และสตริงเบส แนวเครื่องกระทบ (แนวทางเลือก) ประกอบด้วย ทิมปานี สแนร์ดรัม เบสดรัม ฉาบตี ฉาบรัว ฉิ่ง กลองแขก กล็อกเคนสเปล และไซโลโฟน บทเพลงนี้มีระดับความยากที่เกรด 3 คือ ระดับปานกลาง มีความยาวเพลงประมาณ 3.30 นาที เหมาะสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมที่มีความชำนาญด้านการบรรเลงในระดับกลาง

2.2 เซนเซย์มาร์ช ประพันธ์โดย วิษณุกมล ชัยวานิชศิริ เป็นเพลงคอนเสิร์ตมาร์ชที่ผสมผสานสำเนียงเสียงของดนตรีหลากหลายวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน เช่น สำเนียงอีสาน ความสนุกสนานแบบไทย สำเนียงดนตรีญี่ปุ่น ลักษณะการประพันธ์เพลงคอนเสิร์ตมาร์ชแบบญี่ปุ่น (ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากเพลงมาร์ชจากยุโรป) โดยบทเพลงนี้ใช้สกอ์เพลงในรูปแบบวงดุริยางค์เครื่องลมแบบเต็มวง ประกอบด้วย ปิคโคโล่, ฟลูต จำนวน 2 แนวเสียง, โอโบ, บาสซูน, อีแฟลตคลาริเน็ต, บีแฟลตคลาริเน็ต จำนวน 3 แนวเสียง, เบสคลาริเน็ต, อัลโตแซ็กโซโฟน จำนวน 2 แนวเสียง เทนเนอร์แซ็กโซโฟน บาร์โตนแซ็กโซโฟน เอฟฮอร์น จำนวน 4 แนวเสียง, ทรมเป็ต จำนวน 3 แนวเสียง, ทรอมโบน จำนวน 2 แนวเสียง, เบสทรอมโบน, ยูโฟเนียม, ทูบา, ดับเบิลเบส, ทิมปานี, สแนร์ดรัม, เบสดรัม, ฉาบรัว, ฉาบตี, ระฆังราว, ไซโลโฟน, ก็อกเคิลสเปล และควาเบล บทเพลงนี้มีระดับความยากที่เกรด 4 คือ ระดับค่อนข้างยาก มีความยาวเพลงประมาณ 4.00 นาที เหมาะสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมที่มีความชำนาญด้านการบรรเลงในมืออาชีพ และใช้ในการประกวด

3. กำหนดความยาก – ย่างของบทเพลง และระยะเวลาของบทเพลง มีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

3.1 กำหนดความยาก - ย่าง ของบทเพลง โดยใช้มาตรฐานของ American Band College Music Grading Chart ซึ่งกำหนดให้เพลงนี้อยู่ในระดับเกรด 4 ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างยาก เหมาะสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่บรรเลงระดับดี และวงระดับมืออาชีพ

3.2 กำหนดระยะเวลาของบทเพลง โดยการเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ชครั้งนี้ใช้เวลาไม่เกิน 4 นาที และไม่ต่ำกว่า 2 นาที

4. กำหนดเครื่องดนตรีที่ใช้ในบทเพลง

ในการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงไทยลูกทุ่งในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ชสำหรับวง

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

ดุริยางค์เครื่องลม ผู้เขียนได้กำหนดเครื่องดนตรีที่ใช้ในสกอ์เพลง โดยแบ่งเป็น เครื่องเป่าลมไม้ (Woodwind) เครื่องเป่าลมทองเหลือง (Brass) และเครื่องกระทบ (Percussion) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เครื่องดนตรีที่ใช้ในบทเพลง			
Woodwind	Brass	Percussion	String
Piccolo	Horn in F 1	Snare Drum	Double Bass
Flute	Horn in F 2	Bass Drum	
Oboe	Trumpet in Bb 1	Crash Cymbal	
Bassoon	Trumpet in Bb 2	Suspended Cymbal	
Clarinet in Bb 1	Trumpet in Bb 3	Xylophone	
Clarinet in Bb 2	Trombone 1	Marimba	
Clarinet in Bb 3	Trombone 2	Glockenspiel	
Bass Clarinet in Bb	Trombone 3	Cowbell	
Alto Saxophone	Bass Trombone		
Tenor Saxophone	Euphonium		
Baritone Saxophone	Tuba		

5. ร่างบทเพลง (Score Sketch) โดยกำหนดรูปแบบเพลงในแต่ละท่อน และเรียบเรียงเสียงประสาน บทเพลงไทยลูกทุ่งให้เป็นรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ชสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ท่อน Intro ผู้เขียนได้เรียบเรียงเสียงประสานเป็นรูปแบบฟันฟาร์ (Fanfare) เหมือนการเปิดตัวบทเพลงอย่างยิ่งใหญ่แต่ยังมีความเป็นไทยสอดแทรกเข้าไปในบางช่วงของท่อนนี้ ผู้เขียนใช้ Trumpet in Bb ในการบรรเลงฟันฟาร์ (Fanfare) และใช้เครื่องมือดนตรีอื่น ๆ บรรเลงเทคนิคในบทเพลง กำหนดความเร็วของบทเพลงที่ Maestoso $\text{♩} = 138$ โดยบันไดเสียง Bb Concert

5.2 ท่อนที่ 1 ผู้เขียนได้เริ่มต้นเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยลูกทุ่ง โดยใช้ บทเพลง สามสิบบ้างแจ่ว ในท่อนที่ 1 เป็นทำนองหลัก ซึ่งบรรเลงด้วย Clarinet in Bb และ Alto Saxophone และเครื่องอื่น ๆ บรรเลงประสานทำนองและคอร์ด ให้ความรู้สึกเบาลงในท่อน Intro กำหนดความเร็วของบทเพลงเพิ่มขึ้นจากท่อนแรกเป็น Allegro Con moto $\text{♩} = 140$

5.3 ท่อนที่ 2 ผู้เขียนได้เพิ่มของหนักแน่นของท่อนนี้โดยเพิ่ม Trumpet in Bb และ Flute ท่อนที่ 2 นี้ยังคงใช้ทำนองเพลง สามสิบบ้างแจ่ว ในท่อนที่ 1 มีทำนองรอง (Counter Melody) เพิ่มเติมเข้ามาในท่อนนี้ โดยใช้ Horn in F ในการบรรเลงเพื่อให้บทเพลงเพิ่มความไพเราะมากขึ้น

5.4 ท่อนที่ 3 ผู้เขียนได้ปรับอารมณ์เพลงลงมาให้ดูนุ่มนวลมากขึ้น โดยให้ท่อนนี้บรรเลงเฉพาะกลุ่มของ Woodwind และเพิ่มแนวเบสเพิ่มเติมโดยใช้ Double Bass และใช้ Marimba เข้ามาเพิ่มสีสันของท่อนนี้มากขึ้น โดยในท่อนนี้ใช้ทำนองของเพลง สามสิบบ้างแจ่ว ในท่อนที่ 3 เป็นทำนองหลัก

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

5.5 ท่อนที่ 4 ผู้เขียนได้เรียบเรียงเสียงประสานให้เพลงหนักแน่นมากยิ่งขึ้น โดยใช้ Horn in F และ Alto Saxophone ในการดำเนินทำนอง และสลับไปที่ Flute, Clarinet, Trumpet จนจบท่อนเพลงนี้ โดยผู้เขียนใช้ทำนองเพลง แต่งงานกันเถอะ ในท่อนที่ 3 ในการดำเนินทำนอง

5.6 ท่อนที่ 5 ผู้เขียนได้ใช้เพลง โบว์แดงแสงใจ ท่อนที่ 3 และ ท่อนที่ 4 ในการดำเนินทำนองของท่อนนี้ โดยใช้ Woodwind ในการดำเนินทำนองในท่อนที่ 4 ของโบว์แดงแสงใจ ผู้เขียนได้เพิ่มท่อนที่ 3 ของโบว์แดงแสงใจแทรกเข้าไปในท่อนเพลงนี้อีกด้วยโดยใช้ Trombone ในการบรรเลงเป็นทำนองรอง และเพิ่ม Trumpet บรรเลงเพิ่มเติมในการดำเนินทำนองหลัก โดยในท่อนนี้จะเป็ท่อนที่จะส่งบทเพลงเข้าสู่ท่อน Trio ตามฟอร์มเพลงในรูปแบบมาร์ช โดยผู้เขียนได้ทำการเปลี่ยนบันไดเสียงจาก Bb Concert เป็น Eb Concert เพื่อนำเสนอท่อน Trio

5.7 ท่อนที่ 6 ผู้เขียนได้เรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบ Cantabile โดยให้มีทำนองที่รู้สึกเบาและไพเราะ ซึ่งผู้เขียนได้ใช้เพลง ที่รัก เรารักกันไม่ได้ ท่อนที่ 4 ในการดำเนินทำนองหลัก โดยในท่อนนี้มีการบรรเลงซ้ำ 2 รอบ โดยในรอบที่ 1 บรรเลงโดย Clarinet Part และบรรเลงร่วมกันกับ Woodwind อื่น ๆ และในรอบที่ 2 ผู้เขียนทำให้เพลงดูหนักแน่นมากขึ้นโดยเพิ่มเครื่องดนตรีอื่น ๆ เข้ามาเพิ่มสีสันของบทเพลง เพิ่มการบรรเลงทำนองรอง 2 รูปแบบที่ Piccolo และ Horn in F ทำให้บทเพลงดูน่าสนใจมากขึ้น

5.8 ท่อนที่ 7 ผู้เขียนได้เรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบ Cantabile โดยให้มีทำนองที่รู้สึกเบาและไพเราะ ซึ่งผู้เขียนได้ใช้เพลง ที่รัก เรารักกันไม่ได้ ท่อนที่ 4 ในการดำเนินทำนองหลัก โดยในท่อนนี้มีการบรรเลงซ้ำ 2 รอบ โดยในรอบที่ 1 บรรเลงโดย Clarinet Part และบรรเลงร่วมกันกับ Woodwind อื่น ๆ และในรอบที่ 2 ผู้เขียนทำให้เพลงดูหนักแน่นมากขึ้นโดยเพิ่มเครื่องดนตรีอื่น ๆ เข้ามาเพิ่มสีสันของบทเพลง เพิ่มการบรรเลงทำนองรอง 2 รูปแบบที่ Piccolo และ Horn in F ทำให้บทเพลงดูน่าสนใจมากขึ้น

5.9 ท่อนที่ 8 ผู้เขียนต้องการให้ท่อนนี้มีความหนักแน่นของบทเพลง จึงได้ทำการเรียบเรียงเสียงประสานท่อนนี้โดยใช้ Bassoon, Tenor Sax, Trombone และ Euphonium ในการบรรเลงให้มีความดูหนักแน่น แข็งแรง ตามฟอร์มเพลงมาร์ชที่กำหนด ผู้เขียนได้ใช้เพลงโบว์แดงแสงใจ ท่อนที่ 3 ในการเรียบเรียงเสียงประสาน และก่อนไปท่อนต่อไป ผู้เขียนได้ใช้เครื่องดนตรีเพิ่มเข้ามาเพื่อส่งท่อนเพลงให้ดูยิ่งใหญ่มากขึ้น

5.10 ท่อนที่ 9 ท่อนนี้เป็นท่อนสุดท้ายของบทเพลง ผู้เขียนได้ใช้เพลง ที่รักเรารักกันไม่ได้ ท่อนที่ 4 เป็นทำนองหลัก มีการใช้ทำนองรองเข้ามาเสริมในท่อนนี้ โดยใช้เพลง สามสิบยังแจ๋ว โดยให้ Tenor Sax, Bassoon และ Euphonium ในการบรรเลงในช่วงตอนของท่อน และจบบทเพลงโดยยังให้กลืนอายุของ ฟันฟาร์ (Fanfare) และความเป็นลูกทุ่งที่ผสมกัน โดยความเร็วของบทเพลงเพิ่มขึ้นเป็น Piu Mosso $\text{♩} = 144$

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

6. นำเสนอบทเพลง “มาร์ชลูกทุ่ง” ในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ชสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม

ผลการศึกษา

หลังจากที่ผู้เขียนได้ศึกษา และเรียบเรียงเสียงประสานเรียบร้อยแล้ว สามารถสรุปผลได้ว่า บทเพลงไทยลูกทุ่งสามารถนำมาเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ชได้ แต่อาจจะต้องเลือกท่อนเพลงที่เหมาะสมสำหรับการนำมาเรียบเรียงเสียงประสานเพื่อให้บทเพลงมีความไพเราะ เหมาะสมกับรูปแบบของบทเพลง ซึ่งหลังจากได้ทำการคัดเลือกบทเพลงไทยลูกทุ่งแล้ว ผู้เขียนจึงได้บทเพลงที่เรียบเรียงเสียงประสาน โดยใช้บทเพลงไทยลูกทุ่ง ซึ่งเป็นลักษณะแบบรวมเพลงเข้าหากัน (Medley) โดยผู้เขียนจะสรุปผลการศึกษารายละเอียด ดังนี้

1. บทเพลงนี้ใช้ชื่อว่า มาร์ชลูกทุ่ง | Thai Folk songs Concert March สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม (Wind Symphony) มีความยาวของบทเพลงประมาณ 3.30 นาที และมีความยากของบทเพลงในระดับเกรด 4 ตามการเทียบเกรดของ American Band College Music Grading Chart

2. บทเพลงนี้ใช้บันไดเสียงหลัก คือ Bb Concert และมีการเปลี่ยนบันไดเสียงในท่อน Trio เป็น Eb Concert มีจำนวนห้องเพลงทั้งหมด 105 ห้องเพลง จำนวน 9 ท่อน มีความเร็วของเพลงทั้งหมด

3 อย่าง คือ Maestoso $\text{♩} = 138$, Allegro Con moto $\text{♩} = 140$ และ Piu Mosso $\text{♩} = 144$ และใช้อัตราจังหวะ 4/4 ตลอดทั้งบทเพลง

3. บทเพลงไทยลูกทุ่งที่ได้นำมาใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสานมีทั้งหมด 4 บทเพลง คือ สามสิบบ้างแจ่ว, แต่งงานกันเถอะ, โบว์แดงแสงใจ และที่รัก เรารักกันไม่ได้ โดยใช้บางท่อนที่น่าสนใจในแต่ละเพลงมาเรียบเรียงเสียงประสานรวมกันเป็นคอนเสิร์ตมาร์ชในชื่อ มาร์ชลูกทุ่ง | Thai Folk songs Concert March

โดยผู้เขียนให้คำอธิบายเพลงว่า เพลงนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเพลงมาร์ชของญี่ปุ่น ผู้ประพันธ์จึงอยากเรียนรู้การนำเพลงไทยต่าง ๆ มาทำเป็นรูปแบบ Concert March โดยใช้เพลงไทยลูกทุ่งทั้งหมด 4 เพลง คือ สามสิบบ้างแจ่ว, แต่งงานกันเถอะ, โบว์แดงแสงใจ และที่รัก เรารักกันไม่ได้ มารวมกันเป็น Concert March ชุดนี้ ซึ่งจากการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยลูกทุ่งในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ช สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมบังเกิดผลสำเร็จ และสามารถนำไปใช้บรรเลงได้จริงในโอกาสต่อไป

สามารถรับชม VDO SCORE ได้ที่ QR CODE นี้
และสามารถรับชมสกอร์เพลงนี้ได้จากผู้เขียนบทความ

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงไทยลูกทุ่งในรูปแบบคอนเสิร์ตมาร์ชสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม เป็นเพียงแนวทางจากผู้เขียนที่ชื่นชอบในการเรียบเรียงเสียงประสาน อาจจะได้ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร อาจมีข้อผิดพลาดที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นในบทเพลงที่ได้เรียบเรียงเสียงประสาน โดยการเรียบเรียงเสียงประสานในครั้งนี้ได้ใช้บทเพลงไทยลูกทุ่ง 4 เพลง และผู้นำบทเพลงชุดนี้ไปใช้บรรเลงต้องมีทักษะในการปฏิบัติวงดุริยางค์เครื่องลมในระดับดี ทั้งผู้ฝึกสอน และผู้บรรเลง เพื่อให้บทเพลงสมบูรณ์ เนื่องจากบทเพลงมีเทคนิคค่อนข้างซับซ้อนในบางห้องของบทเพลง และการแสดงออกทางด้านดนตรี (Musicianship) โดยอาจจะต้องใช้แบบฝึกมาตรฐานช่วยในการฝึกซ้อม เพื่อให้คุณภาพเสียงไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ใช้สกอ์เพลงนี้ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการฝึกสอนวงดุริยางค์เครื่องลมในระดับดี โดยผู้ใช้ต้องทำการศึกษาสกอ์ก่อนเพื่ออธิบายผู้บรรเลงได้อย่างชัดเจน
2. ผู้บรรเลงต้องมีทักษะมากพอสมควร และต้องมีความรู้ ความเข้าใจด้านการรวมวง โดยผู้บรรเลงต้องทำการศึกษาสกอ์ และฟังเพลงจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจอารมณ์ และเทคนิคต่าง ๆ ของบทเพลงได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. นำสกอ์เพลงนี้ไปใช้บรรเลงจริงเพื่อหาจุดบกพร่อง และแก้ไขอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของบทเพลง
2. นำบทเพลงนี้เข้าสู่เวทีประกวดวงดุริยางค์เครื่องลมในประเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เขียนในบทเพลงต่อไป
3. หาแนวทางการเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาบทเพลงไทย และอนุรักษ์ไว้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมไทยต่อไป

วารสารดนตรีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566

เอกสารอ้างอิง

- ชนะรัชต์ อนุกุล. (2560, 31 ธันวาคม). การออกแบบเสียงในการแสดงเพลงลูกทุ่ง. **วารสารดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา**. 31 (60) : 89.
- ภูษิต สุวรรณมณี. (2557). **การพัฒนาบทเพลงพื้นบ้านไทยสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม**. วิทยานิพนธ์ ดศ.ม (สังคมวิทยาและพัฒนา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิรัตน์ เลี้ยงสมบูรณ์. (2541). **การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงโยธวาทิต**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ที.พี.พรินท์ จำกัด
- วิษณภมร ชัยวานิชศิริ. (โน้ตเพลงสำหรับ Flexible Ensemble. 2563. มาร์ชเจ้าพระยา. โน้ตเพลง) _____ . (โน้ตเพลงสำหรับ Wind Ensemble. 2563. เซนเซย์มาร์ช. โน้ตเพลง
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2565). **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฉบับที่ 33**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักงานอาคารมูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยฯ.
- American Band College of Central Washington University. (2004). American Band College Grading Chart. [Online] <https://www.bandworld.org/pdfs/GradingChart.pdf>